

Kryteria UE dotyczące ekologicznych zamówień publicznych w odniesieniu do energii elektrycznej

Ekologiczne zamówienia publiczne (GPP) stanowią instrument dobrowolny. Niniejszy dokument zawiera kryteria UE dotyczące ekologicznych zamówień publicznych, określonych w odniesieniu do grupy produktów energetycznych. W towarzyszącym wprowadzającym sprawozdaniu technicznym przedstawiono pełne informacje szczegółowe na temat względów, którymi kierowano się przy doborze wspomnianych kryteriów, oraz zamieszczono odniesienia do miejsc, w których można znaleźć dalsze informacje.

Dla każdej grupy produktów/usług przedstawione zostały dwa zestawy kryteriów:

- Kryteria podstawowe to kryteria przeznaczone do stosowania przez każdą instytucję zamawiającą w poszczególnych państwach członkowskich, obejmujące kluczowe czynniki oddziaływania na środowisko. Zostały opracowane tak, aby można je było stosować przy minimalnym dodatkowym wysiłku związanym z weryfikacją oraz przy nieznacznym wzroście kosztów.
- Kryteria kompleksowe stworzono z myślą o tych, którzy pragną zakupić najlepsze dostępne na rynku produkty. Mogą one wymagać dodatkowych wysiłków związanych z weryfikacją lub nieznacznego wzrostu kosztów w porównaniu z innymi produktami pełniącymi takie same funkcje.

1. Zakres stosowania i definicja

Niniejsze kryteria odnoszące się do unijnych ekologicznych zamówień publicznych dotyczą zakupu energii elektrycznej.

Najbardziej bezpośredni sposób zmniejszenia wpływu zużycia energii elektrycznej na środowisko to ograniczenie zapotrzebowania na nią dzięki poprawie efektywności energetycznej w budynkach publicznych oraz w drodze zakupu bardziej energooszczędnych produktów, a także za pomocą środków ukierunkowanych na zmianę zachowań konsumenckich. Kwestie te wychodzą poza zakres niniejszych kryteriów, ale objęte są przez kryteria dotyczące unijnych ekologicznych zamówień publicznych dla innej grupy produktów¹. Podstawowym celem niniejszych kryteriów jest zachęcenie do większego wykorzystania elektryczności pochodzącej z odnawialnych źródeł energii.

W przypadku kryteriów **podstawowych** specyfikacje uwzględniają zwłaszcza udział procentowy dostarczanej energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii (RES-E) (zalecane co najmniej 50 %). Wysokosprawna energia elektryczna w skojarzeniu z ciepłem, wykorzystująca nieodnawialne źródła, jest także dopuszczalna w obrębie podstawowych kryteriów. Kryteria udzielenia zamówienia mają na celu promowanie nawet większego udziału procentowego RES-E lub wysokosprawnych CHP, wykraczającego poza minimalny wymóg ujęty w specyfikacjach.

---

¹ Zob. http://ec.europa.eu/environment/gpp/first_set_en.htm

W przypadku kryteriów **kompleksowych** specyfikacje zalecają 100 % udział RES-E.

Definicja RES-E: W dyrektywie 2009/28/WE (dyrektywa w sprawie energii odnawialnej) określono RES-E jako:

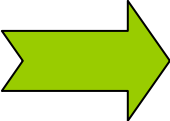
„...energię z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, geotermalną i hydrotermalną i energię oceanów, hydroenergię, energię pozyskiwaną z biomasy, gazu pochodzącego z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);”

W przypadku instalacji spalania wielopaliwowego, wykorzystujących połączenie źródeł odnawialnych i konwencjonalnych, uwzględnia się tylko energię wytworzoną z odnawialnych źródeł energii. Wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach pompowo-szczytowych wykorzystujących wodę, która została wcześniej wpompowana pod górę, powinno być wyłączone z zakresu podstawowych kryteriów.

Biomasę określa się jako:

„...ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa i związanych działów przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych i miejskich;”

2. Kluczowe czynniki oddziaływania na środowisko

Kluczowe czynniki oddziaływania na środowisko	Podejście zgodne z zasadami GPP
<ul style="list-style-type: none"> • Wytwarzanie energii elektrycznej z paliw kopalnych jest odpowiedzialne za znaczną część emisji gazów cieplarnianych i innych gazów • Wzrastające zapotrzebowanie na energię elektryczną w połączeniu z uszczuplaniem źródeł nieodnawialnych • CHP oparte na nieodnawialnych źródłach energii mają jedynie ograniczony wpływ na obniżenie poziomu emisji CO₂	 <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie udziału procentowego energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii (RES-E) • Przejście na wysokosprawne CHP lub CHP oparte na odnawialnych źródłach energii, lub uzyskiwane tylko ze spalania gazu

Należy zauważyć, że kolejność czynników oddziaływania niekoniecznie przekłada się na ich kolejność pod względem znaczenia.

3. Kryteria UE dotyczące ekologicznych zamówień publicznych w odniesieniu do energii elektrycznej

Kryteria podstawowe	Kryteria kompleksowe
3.1 Kryteria UE dotyczące ekologicznych zamówień publicznych w odniesieniu do energii elektrycznej	
PRZEDMIOT	PRZEDMIOT
Zakup co najmniej 50 % energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii (RES-E) lub w procesie wysokosprawnej kogeneracji.	Zakup 100 % energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii (RES-E).
SPECYFIKACJE	SPECYFIKACJE
<p>1. Co najmniej 50 % dostarczonej energii elektrycznej musi pochodzić z odnawialnych źródeł energii i/lub z wysokosprawnej kogeneracji, zgodnie z definicjami zawartymi, odpowiednio, w dyrektywie 2009/28/WE i w dyrektywie 2004/8/WE.</p> <p>Oferent powinien określić udział procentowy wytworzonej ze źródeł odnawialnych energii elektrycznej, jaka zostanie dostarczona.</p> <p>Weryfikacja: Należy przedłożyć stosowną dokumentację dotyczącą systemów gwarancji pochodzenia. Alternatywnie będzie przyjmowany każdy inny równoważny dowód.*</p> <p><i>*Dalsze informacje znajdują Państwo w objaśnieniach.</i></p>	<p>1. 100 % dostarczonej energii elektrycznej musi pochodzić z odnawialnych źródeł energii zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 2009/28/WE.</p> <p>Weryfikacja: Należy przedłożyć stosowną dokumentację dotyczącą systemów gwarancji pochodzenia. Alternatywnie będzie przyjmowany każdy inny równoważny dowód.*</p> <p><i>*Dalsze informacje znajdują Państwo w objaśnieniach..</i></p>
Kryteria udzielenia zamówienia	Kryteria udzielenia zamówienia
<p>Dodatkowe punkty zostaną przyznane za stosowanie dodatkowych odnawialnych źródeł energii i/lub wysokosprawną kogenerację.</p> <p>1. Dodatkowe punkty zostaną przyznane w liczbie proporcjonalnej do udziału procentowego wytworzonej ze źródeł odnawialnych energii elektrycznej, jaka zostanie dostarczona, wykraczającego poza minimalny wymóg określony w specyfikacji.</p>	

<p>2. Dodatkowe punkty zostaną przyznane w liczbie proporcjonalnej do udziału procentowego wytworzonej w procesie wysokosprawnej kogeneracji energii elektrycznej, jaka zostanie dostarczona, wykraczającego poza minimalny wymóg określony w specyfikacji.</p> <p>3. W przypadku gdy dostarczana energia elektryczna jest wytwarzana w procesie wysokosprawnej kogeneracji opartej na odnawialnych źródłach energii, dozwolone jest podwójne naliczanie dodatkowych punktów za uwzględnienie obu aspektów.</p> <p>Weryfikacja: Należy przedłożyć stosowną dokumentację dotyczącą systemów gwarancji pochodzenia. Alternatywnie będzie przyjmowany każdy inny równoważny dowód.*</p> <p><i>*Dalsze informacje znajdują Państwo w objaśnieniach.</i></p>	
<p>WARUNKI REALIZACJI ZAMÓWIENIA</p>	<p>WARUNKI REALIZACJI ZAMÓWIENIA</p>
<p>Na koniec każdego roku realizacji zamówienia wykonawca jest zobowiązany do ujawnienia instytucji zamawiającej pochodzenia dostarczonej energii elektrycznej w celu wykazania, że co najmniej 50% pochodziło z odnawialnych źródeł energii i/lub wysokosprawnej kogeneracji.</p> <p>Weryfikacja: Należy przedłożyć stosowną dokumentację dotyczącą systemów gwarancji pochodzenia. Alternatywnie będzie przyjmowany każdy inny równoważny dowód.* Wspomniany wymóg nie dotyczy certyfikowanych dostawców 100 % ekologicznej energii elektrycznej (tj. opatrzonej oznakowaniem ekologicznym typu 1, w ramach którego stosowana jest definicja RES-E co najmniej równie rygorystyczna jak ta zawarta w dyrektywie 2009/28/WE).</p> <p><i>*Dalsze informacje znajdują Państwo w objaśnieniach.</i></p>	<p>Na koniec każdego roku realizacji zamówienia wykonawca jest zobowiązany do ujawnienia instytucji zamawiającej pochodzenia dostarczonej energii elektrycznej w celu wykazania, że 100 % pochodziło z odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Weryfikacja: Należy przedłożyć stosowną dokumentację dotyczącą systemów gwarancji pochodzenia. Alternatywnie będzie przyjmowany każdy inny równoważny dowód.* Wspomniany wymóg nie dotyczy certyfikowanych dostawców 100 % ekologicznej energii elektrycznej (tj. opatrzonej oznakowaniem ekologicznym typu 1, w ramach którego stosowana jest definicja RES-E co najmniej równie rygorystyczna jak ta zawarta w dyrektywie 2009/28/WE).</p> <p><i>*Dalsze informacje znajdują Państwo w objaśnieniach..</i></p>

Energia elektryczna

Objaśnienia

Dowód pochodzenia: Wszystkie kraje UE są prawnie zobowiązane, na mocy dyrektyw 2009/28/WE i 2004/8/WE, do ustanowienia systemów gwarancji pochodzenia w odniesieniu do energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii oraz w odniesieniu do zastosowania wysokosprawnej kogeneracji do wytwarzania energii. Systemy te stanowią dobrą podstawę prawną dla weryfikacji. Należy zauważyć, że obecny stan obowiązkowego stosowania systemów gwarancji pochodzenia może się różnić w zależności od państwa członkowskiego. Opcja alternatywna przewiduje przedłożenie przez dostawcę niezależnego dowodu na poparcie faktu, że odpowiednia ilość energii elektrycznej została wytworzona z tak zwanych źródeł odnawialnych lub wyprodukowana w procesie wysokosprawnej kogeneracji (np. zbywalny certyfikat wydany przez niezależny organ wydający, taki jak RECS – system certyfikatów energii odnawialnej: www.recs.org), który został zatwierdzony przez rząd. Inną alternatywę stanowi opatrzenie energii elektrycznej oznakowaniem ekologicznym typu 1, w ramach którego stosowana jest definicja RES-E co najmniej równie rygorystyczna jak ta zawarta w dyrektywie 2009/28/WE.

Oznakowanie ekologiczne typu 1 lub norma ISO 14024: Oznakowanie ekologiczne typu 1 lub norma ISO 14024 to ekoetykiety, których podstawowe kryteria ustalane są przez niezależną instytucję, i które są kontrolowane przy pomocy procesu certyfikacji i audytu. Jako takie, są wysoce przejrzystym, wiarygodnym i niezależnym źródłem informacji. Etykiety te muszą spełnić następujące warunki:

- Wymogi dotyczące etykiet są oparte na dowodach naukowych
- Ekoetykiety zatwierdzane są z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, takich jak instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje zajmujące się ochroną środowiska
- Są one dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron.

W sferze zamówień publicznych zamawiający mogą wymagać, aby podstawowe kryteria przyznawania oznakowania ekologicznego zostały spełnione, i aby to oznakowanie mogło być wykorzystane jako forma dowodu zgodności. Nie mogą oni jednak wymagać, aby produkt posiadał oznakowanie ekologiczne. Ponadto zamawiający mogą wykorzystać tylko te kryteria oznakowania ekologicznego, które dotyczą samego produktu lub usługi, lub procesu produkcji, nie zaś te odnoszące się do ogólnego zarządzania przedsiębiorstwem.

Dowód zgodności: Jeżeli w ramach weryfikacji tych kryteriów zezwala się na stosowanie innych odpowiednich środków dowodowych, mogą one obejmować dokumentację techniczną producenta, sprawozdanie z badań sporządzone przez uznaną instytucję lub inne odpowiednie dowody. Z technicznego/prawnego punktu widzenia instytucja zamawiająca będzie musiała upewnić się w poszczególnych przypadkach, czy przedstawione dowody można uznać za odpowiednie.

Audyty energetyczne: Audyty energetyczne mogą być bardzo pomocne w zidentyfikowaniu możliwych sposobów poprawy efektywności energetycznej budynków i wyposażenia organów administracji publicznej. Często organy te już przeprowadzają własne audyty i będą dysponowały personelem mogącym

zrealizować strategię mającą na celu oszczędność energii. Jednakże w przypadku gdy takie środki nie zostały wprowadzone, zachęca się organy administracji państwowej do uzyskania takiego audytu.

Zagadnienia kosztowe

Różnice cenowe między konwencjonalną i ekologiczną energią elektryczną zależą od statusu liberalizacji w danym państwie, krajowego systemu wsparcia i obecności dostawców ekologicznej energii elektrycznej.

Ekologiczna energia elektryczna jest często droższa, mimo że różnice w cenach znacznie maleją, i istnieją przypadki, w których ekologiczna energia elektryczna jest nawet dostępna po niższej cenie.

Wzrost liberalizacji rynku, ulepszone technologie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł, wzrost cen paliw kopalnych, europejskie cele dotyczące RES-E i promowanie wysokowydajnej kogeneracji - wszystko to powiązane z toczącą się debatą na temat klimatu – posiadają potencjał, który może sprawić, że ekologiczna energia elektryczna może być coraz to bardziej konkurencyjna cenowo.